

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

ΕΚΤΥΠΟΥΤΑΙ
ΕΙΣ 20,000
ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΚΑΙ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

Ἐκδιδόμενον τῇ ἐπιμελείᾳ ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Ν. Χατζιδάκι, Κ. Γ. Ζησίου καὶ Ι. Μ. Δαμβέργη, διευθύνοντες.

ΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ

Μετὰ τὰς ἀσκήσεις τῶν διδασκάλων, ἤρχισαν αἱ ἀσκήσεις τῶν ἐφ' ἑδρών. Ἀμφότερα, τὰ τόσον ἀσχετα κατὰ τὸ φαινόμενον γεγονότα ταῦτα, ὁμοίως ἐγέννησαν συγκινήσεις, τὰς αὐτὰς ἐδόνθησαν χορδὰς, διότι ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ στρατιώτης εἶναι οἱ δύο παράγοντες τῆς νίκης, οἱ δύο ἀκρογωνιαῖοι λίθοι, ἐφ' ὧν στηρίζεται τὸ ἐθνικὸν οἰκοδόμημα.

Τὰ πορίσματα μάλιστα τῆς παγκοσμίου πείρας ἀπέδειξαν ὅτι ὁ πρῶτος εἶναι ὁ κυριώτερος παράγων, ἀναφερόμεθα δὲ εἰς αὐτὴν ἵνα μὴ ἐπαναλάβωμεν πάλιν, ὅτι ἀνευ τῶν ἀειμνήστων ἐκείνων διδασκάλων τοῦ Γένους προβληματικὴ θὰ ἦτο ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν ἀπολύτρωσις.

Οἱ Γάλλοι ὁμολογοῦσιν ἀκόμη ὅτι δὲν ἦτο ὁ Γερμανὸς στρατιώτης, ὅστις τοὺς ἐνίκησεν ἀλλ' ὁ Γερμανὸς διδάσκαλος. Καὶ οἱ Ρῶσσοι ἐπανελάβον τὰ αὐτὰ μετὰ τὴν μελέτην τῶν ἐκπαιδευτικῶν τῆς Ἰαπωνίας συστημάτων καὶ στατιστικῶν. Ἀλλὰ τίς θὰ σκεφθῇ ποτὲ ὅτι τόσῃ ἔχει δύναμιν ἡ ὀρθογραφία, ἡ ἀριθμητικὴ, ἡ γεωγραφία; Ὁχι! Ἄλλο εἶναι τὸ ὄπλον τοῦ διδασκάλου, τὸ κατὰ πολὺ ἰσχυρότερον τῶν Μάνλιχερ!

Ἐνῷ ὁ στρατιώτης προπαρασκευάζει τὴν νίκην ἐν τοῖς πεδίοις τῶν γυμνασίων, ὁ διδάσκαλος ἐξασφαλίζει αὐτὴν ἐν ταῖς καρδίαις τῆς νεότητος.

Φαντασθῆτε διδασκάλους, — τοιοῦτοι δὲν εἶναι πάντες οἱ τῶν ξένων σχολείων — ἀρκουμένους εἰς τὴν τυπικὴν διδασκαλίαν τῶν ὡς ἄνω μαθημάτων, καὶ δολοφονοῦντας διὰ τῆς σιωπῆς των τὸ πατριωτικὸν αἶσθημα, ὅπερ παλλόμενον ἀναπνέει ἐκ τῆς νεαρᾶς ψυχῆς. Φαντασθῆτε διδασκάλους, ναρκοῦντας διὰ τῆς ψυχρᾶς καὶ ἀπαθοῦς διδασκαλίας τῆς ιστορίας δλα τὰ αἰσθήματα τῆς ἐθνικῆς ἀλληλεγγύης, δλους τοὺς πόθους τῆς ἐθνικῆς ἐνότητος, δλας τὰς ἐλπίδας τοῦ ἐθνικοῦ μεγαλείου. Καὶ φαντασθῆτε μάλιστα διδασκάλους, ἀποσπῶντας ὑπόλως δλα ταῦτα ἐκ τῶν εὐπλάστων καρδιῶν, διὰ τῆς ἐξάρσεως τῶν νέων τοῦ κοσμοπολιτισμοῦ ἰδεῶν, δι' ὧν ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς παγκοσμίου εἰρήνης καὶ τῆς ἀδελφώσεως τῶν λαῶν, ἐπιδιώκεται ἡ κρήμνις τῶν τειχῶν τῆς Πατρίδος! Καὶ κρίνατε ἐκ τῆς τοιαύτης ἀντιθέσεως ποίαν δύναμιν ἔχει καὶ τί δύναται νὰ ἐπιτελέσῃ ὁ ἀληθὴς Ἑλλήν διδάσκαλος.

Αὐτὸς θὰ προπαρασκευάσῃ τὴν ἀφοβίαν ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ. Αὐτὸς θὰ σχεδιάσῃ τὰ ἔργα τῶν μεγάλων ἀφοσιώσεων. Αὐτὸς θὰ ἀναστήσῃ τοὺς μιμητὰς τῶν ἀπαραμίλλων αὐταπαρνήσεων τοῦ παρελθόντος. Αὐτὸς θὰ θωρακίσῃ τὰς ψυχὰς εἰς ἐγκαρτέρησιν διὰ τὰς δοκιμασίας τοῦ ἐνεστώτος. Αὐτὸς θὰ ἐμπνεύσῃ τὴν πεποίθησιν ἐπὶ τοὺς δικαίους ἀγῶνας τῆς φυλῆς καὶ θὰ γεννήσῃ τὴν πίστιν εἰς τὴν πραγμάτων τοῦ ἰδεώδους, ὅπερ αὐτὸς πάλιν θὰ χαράξῃ ἐν ταῖς ψυχαῖς πλήρες, ἄρτιον, ἐνιαῖον, οἷον ὑπάρχει ἐν τῇ ἐθνικῇ παραδόσει.

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἡ ὑψώσις τοῦ Σταυροῦ.

(Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην).

Κείμενον.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ¹ συμβούλιον ἐποίησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι. Καὶ παρεγένοντο πρὸς Πιλάτον λέγοντες — Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος² — Λάβετε αὐτόν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. — Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι. Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει³ ἀποθανεῖν, ὅτι ἑαυτὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἐποίησεν. Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλάτος⁴ τοῦτον τὸν λόγον⁵ μᾶλλον ἐφοβήθη. Καὶ⁶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ Πραιτώριον πάλιν καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ. Πόθεν εἰ σύ; Ὁ δὲ Ἰησοὺς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος⁷. Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυρώσαι σε, καὶ ἐξουσίαν ἔχω ἀπολύσαι σε; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοὺς⁸. Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ εἰμὶ ἢν σοι δεδομένον ἄνωθεν. Ὁ οὖν Πιλάτος ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον, ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ⁹ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον¹⁰ Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ¹¹ Γαββαθᾶ. Ἦν δὲ Παρασκευὴ τοῦ Πάσχα, ὥρα δὲ ὥσει ἔκτῃ, καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις. Ἴδε ὁ Βασιλεὺς ὑμῶν. Οἱ δὲ ἐκραύγασαν. Ἄρον ἄρον σταύρωσον αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος. — Τὸν Βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; — Ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς. — Οὐκ ἔχομεν Βασιλέα εἰμὶ καίσαρα. — Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτόν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ. Παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀπήγαγον. Καὶ βαστάζων τὸν Σταυρὸν αὐτοῦ, ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον¹² Κρανίου τόπον, ὃς λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ, ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν. Ἐγραψε δὲ καὶ¹³ τίτλον ὁ Πιλάτος, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. Ἦν δὲ γεγραμμένον Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἑγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς πόλεως ὅπου ἐσταύρωθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστὶ, Ἑλληνιστὶ, Ῥωμαιστὶ. Εἰσῆλθον δὲ παρὰ τῷ Σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ Μήτηρ αὐτοῦ, καὶ¹⁴ ἡ ἀδελφὴ τῆς Μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ. Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν Μητέρα καὶ τὸν Μαθητὴν παρεστῶτα, ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ Μητρὶ αὐτοῦ, Ἰὺναί, ἰδοὺ ὁ υἱός σου. Εἶτα λέγει τῷ Μαθητῇ, Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια. Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἤδη τετέλεστοι, κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

Σημειώσεις

1) Μέχρι τοῦ — πρὸς Πιλάτον λέγοντες — δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κειμένου τοῦ Ἰωάννου. 2) Ἐγὼ ἔγωγόν αὐτόν δὲν εὐρίσκω διὰ τὴν

σταυρώσω. Σεξ θεωρείται αυτόν ένοχον σταυρώσεως. Έάν έχητε έξουσίαν σταυρώσετε αυτόν. 3) Έίχε θεωρηθή βλάσφημος ως παραδεχθείς ότι είναι Υιός του Θεού κατά τον νόμον δέσφ βλασφημοῦντες έθανάτωοντο, αλλά λιθβολούμενοι. 4) "Οτι ο Ίησους έαυτόν Υιόν Θεού έποίησε. 5) Μάλλον έφοβήθη—άνεμνήσθη των υπό του Ίησους τετελεσμένων θαυμασίων και άκούσας ότι έαυτόν ο Ίησους υιών Θεού έποίησεν, έφοβήθη περισσότερο να τον καταδικάσῃ. 6) Καί ε ισ τ η λ θ ε ν. Αί άνακρίσεις κατά τον Ρωμαϊκόν νόμον εγίνοντο εις τό έσώτερον του δικαστηρίου. 7) Έμ οι ο υ λ α λ ε ι ς ; "Η σιωπή του Ίησους παρώργισεν αυτόν, και πλήρης όργης άπευθύνει τάς έπιτιμήσεις ταύτας. 8) Ούκ είχες — δεδομένον άνωθεν. — "Η έπ' έμου έξουσία σου δεν άπορρέει από του Καίσαρος άλλ' από της θελήσεώς μου, ύποτασσομένης εις τό θέλημα του έν Ούρανοίς Πατρός μου. — "Ανευ των θελήσεων τούτων ουδέμίαν έξουσίαν ήδύνασο να έχης έπ' έμου. 9) "Επί του βήματος—ήτο εξέδρα φορητή ξυλίνη επί της οποίας έτίθετο ο έπίσημος θρόνος.—"Η εξέδρα άσπινθη έτίθετο πάντοτε επί τινος ύψώματος άστέγους. "Η του Πιλάτου έτίθη επί του πλακοστρώτου δώματος του Πραιτωρίου έν "Ιεροσολύμοις, τό όποιον και 10) Διθόστροφον έκαλείτο ή διότι ήτο έστρωμένον διά πλακών ή διά Μουσαϊκών. 11) Γαββαθάς λέξις άραμαϊκή σημαίνουσα ύψηλόν τόπον, δώμα. 12) Κρανίου τόπον — και "Εβραϊστί Γολγοθάς = διά τό σφαρικόν του τόπου μάλλον παρά διότι ήτο τόπος θανατικών έκτελέσεων, ή διότι εύρέθη εκεί τό κρανίον του "Αδάμ. 13) Παρά Ρωμαίους όταν ο κατάδικος ώδηγείτο εις τό να ύποστῇ τήν έκτέλεσιν της καταδίκης έφέρετο πρό αυτού πινακίς αναγράφουσα τήν αίτίαν της καταδίκης. 14) "Η άδελφή της μητρός αυτού ήτοι ή Μαρία ή σύζυγος του Κλωπά, άδελφού του μνηστήρος της Θεοτόκου "Ιωσήφ.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΗΘΙΚΗΣ

Η ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ

Δέν είναι ανάγκη να είναι τίς πλούσιος, διά να δύναται να έπιτελῇ τό καθήκον της έλεημοσύνης. "Η έπιτέλεσις του καθήκοντος τούτου γίνεται πρόξενος εις τόν έπιτελουντα χαράς ποικίλης, της οποίας θα ήτο άδικον να στερωγται οι των άγαθών της γῆς έστερημένοι πτωχοί άνθρωποι. "Ο πτωχός γινώσκων τί είναι στέρεσις και πόσον παρήγορος εις τόν ένδεχ' είναι ή εύσπλαγχνία, έχει μείζονα τήν απόλαυσιν της χαράς, αλλά και μείζονα δικαιώματα επί της άμοιβής και άξιομισθίας, διότι ο πλούσιος δίδει πάντοτε εκ των περισσευμάτων αυτού, ο δέ πτωχός, όταν δώσῃ έλεημοσύνην, δίδει πάντοτε εκ του ύστερημάτος αυτού. Και είναι ή έλεημοσύνη πτωχού προς πτωχόν άπόρροια άληθοῦς άγάπης. Διότι, όμοιοπαθής ο έλεών προς τόν έλεούμενον, γινώσκει τόν πόνον της ψυχῆς του έλεουμένου και προσφέρει τήν έλεημοσύνην τοιουτοτρόπως, ώστε να μή προσβάλῃ τήν φιλοτιμίαν του έλεουμένου και μη αύξήσῃ αὐτοῦ τόν πόνον. "Η δέ κοινωνική ισότης του έλεούντος πτωχού προς τόν έλεούμενον πτωχόν καθιστᾷ μάλλον εύπρόσδεκτον τό προσφερόμενον διότι αίρει τήν ταπεινώσιν, άφ' ου δέν έχει τήν ύπεροχήν εκείνην του πλούτου, ήτις έξαναγκάζει πολλάκις εις ύπερροσύνην τόν άνθρωπον και εις περιφρόνησιν προς τόν πτωχόν. Πάσα δέ πράξις άληθῆς μεγεθύνεται υπό της μετριοφροσύνης του πράττοντος ταύτην και υπό της άφελείας ήτις τήν συνοδεύει.—Πτωχός ζωγράφος μετέθε εἰς τινά πόλιν, και έστερημένος των πάντων παρεκάλεσε πτωχόν τεχνίτην να τῷ προμηθεύσῃ μικρόν τι δωμάτιον αντί εὐτελοῦς ένοικίου. "Ο τεχνίτης παρεχώρησεν εις αὐτόν τό ήμισυ του ίδιου δωματίου δωρεάν. "Επειτήθη μάτην έργασία διά τόν πτωχόν ζωγράφον. "Ο φιλοξενών αὐτόν δέν άποθαρρύνεται περί του ξένου του, τούναντίον ενισχύει και παρηγορεῖ αὐτόν. Και ο ξενιζόμενος ζωγράφος άσθενεῖ κληνῆρης. "Ο φιλοξενών τεχνίτης έγείρεται ένωρίτερον και κατακλίνεται βραδυτέρον εργαζόμενος περισσοτέρας ώρας ίνα κερδίξῃ περισσότερα και έπαρκῇ εις τάς ανάγκας του άσθενούς, όστις

είχε γράφει ήδη εις τούς γονεῖς του. "Επηγρύπνει δι' όλης της άσθενείας αὐτοῦ έπ' αὐτοῦ και έδαπάνα ίκανά. Και μετά τόσην έπιμέλειαν ένικήθη ή νόσος. Μικρόν μετά τήν άνάρρωσιν αὐτοῦ όξένος έλαβεν άρετά μέγα πόνον χρηματικών παρά των γονέων αὐτοῦ και ήθέλησε να πληρώσῃ εις τόν τεχνίτην τάς ύπερ αὐτοῦ γενομένας ύπ' αὐτοῦ δαπάνας. "Αλλ' ο φιλοξενών πτωχός τεχνίτης ουχί μόνον ήρνήθη να δεχθῇ τήν πληρωμήν, άλλ' ίνα μή προσβάλῃ τήν φιλοτιμίαν του ξένου αὐτοῦ ισχυρίσθη ότι δέν έδαπάνη έξ ιδίων, άλλ' εκ των χρημάτων άτινα άγνωστος έδιδεν εις αὐτόν. "Ιδού ο πτωχός έλεών πτωχόν.

ΕΘΝΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

ΓΙΩΡΓΟΣ

Βουνά πώς δέν μαραίνεστε ; Δημέρια πώς δέν κλαίτε ; Τόν Γιώργο τόν έδάρσαν ψηλά στο Μακρυάμφο. Τρία τουρέκια τώριζαν 'πο μέσ' απ' τήν Χωδιάδα, Τόνα τόν πήρε ξόδεσμα και τ' άλλο λιγούλακι, Τό τρίτο τό φαρμακερό τόν πήρε μέσ' στο στόμα. Τό στόμα τ' αίμα γιώμισε, τ' άχίλι του φαρμάκι Κ' ή γλώσσά τ' άθονολαλει σαν τό χελιδονάκι. "Πούστε παλληκαρία μου λίγα και διαλεγμένα, Τό αίμά μου να πάρετ'ε'π'ό τους ντερδεναγάδες; Κ' έδω να μή μ' αφήσετε στόν Τούρικο τόν τόπο, Πούρχοντ' οι Τούρκοι και πατοῦν επάνω στο κεφάλι; Μόν πάρτε με και σύρτε με σε μία ψηλή ραχούλα, Κόψτε κλαριά και στρώστ'ε' μου κλαριά προσκεφαλάδα, Σκάψτε και τό κιόουρί μου, ίσια για δύο νομάτους, Να στέκ' όρθος να πολεμῶ, καθόντας να γεμίζω.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

ΤΑ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

Ε'

(Διήγησις θεωροῦ)

ΗΜΕΡΑ ΤΕΤΑΡΤΗ—ΓΥΜΝΙΚΟΣ ΙΑΓΩΝ

"Ω μακαρία νεότης. Τρέχουσιν ανά τούς λειμῶνας ίππων πῶλοι, επί των θαμνοσκεπῶν λόφων εύθυμοι άμνοι σκιρτῶσι και έρίφια, χρυσαιλίδες αί εφήμεροι—πλάσματα νεα και ζῶντα και θνήσκοντα—πέτονται προς τό μέλι και τά μύρα των άνθέων, σπίντοι και άκαλανθίδες ψιδουσιν επί της πρίνου καθήμενοι ή της έρείκης και κοράσια άφρόντιστα όρχοῦνται, άδουσι, γελῶσιν και πληροῦσι πάντα εύθυμίας τήν ψυχὴν ήμῶν και χαράς.

"Ω μακαρία νεότης.

Και σήμερα, αν δέν θα έχωμεν τήν εξαίρουσαν ήμᾶς από του όχλου των πραγμάτων μουσικήν άμιλλαν, άλλ' εις άγῶνα θα παραστῶμεν σωμάτων γυμνικόν, σύ θα καθάρης ήμᾶς με τήν άγνήν ευωδίαν σου, ω νεότης με τήν ευγένειαν των γραμμῶν του σώματός σου, με της άναδρομῆς σου τήν ραδιόντητα.

Άγῶνες γυμνικοί οι έν Αθήναις είναι οι αὐτοί και έν τῇ άλλῃ Ελλάδι και οὔτοι δέ, όπως οι μουσικοί, πανελλήνιοι, διότι οι άθλοφόροι των Όλυμπίων και των Πυθίων, αὐτός ο πολυάθλος Θεαγένης ο Θάσιος, αὐτός ο Εὐθυμος ο εκ Λοκρῶν τῶν Επικεφυρίων, αὐτός ο Διαγόρας ο Ρόδιος, αὐτός ο Ερρογένης ο Εάνθιος ο σταδιοδρόμος, ο ίππος επικληθείς, αὐτός ο υπό του Πινδάρου ύμνηθείς Εργατέλης ο Κνωσίος ο δολιχοδρόμος, μετέσχον άλλοτε του άγῶνος. Έχουσι δέ συνέλθῃ εις τό πολυμήνητον άστν Θεσσαλοί και Συρακούσιοι, Ίωνες και Ίταλιῶται, Πελοποννήσιοι και Ρόδιοι και Βοιωτοί. "Η πόλις έχει πληρωθῇ γενναιοτάτων σωμάτων εκ πάσης της Έλλη-

νίδος γῆς και κελήτων ευγενῶν και άλλων των άρμάτων ίππων, εύσταλῶν δια τόν ίππικόν άγῶνα.

"Ο δήμος άπας από της αύγῆς κατέλαβε τάς κλιτύς του λόφου του ύψηλοῦ του παρὰ τόν Πειραιᾶ του μεταξὺ της Ζέας και του Φαλήρου προς τήν πεδιάδα έν χώρῳ Έχελίδαις καλουμένῳ¹ και τά ξύλινα ίκρια τά καταντικρῷ. "Εν μέσῳ δέ βωμός Αθηνᾶς Νίκης ίδρυται, "Ερμαῖ τήν άρετηρίαν και τό τέρμα δηλοῦντες και οι θρόνοι των άθλοθετῶν. Τό Σταδίου μετά μικρόν, άφ' ου αί προς τάποδύτρια θύραι άνεπετάσθησαν, έπληρώθη νεότητος· διότι ή πρώτη ήμέρα του γυμνικοῦ άγῶνος είναι δια τούς παῖδας και τούς άγενεῖους· οὔτοι μόνον θα επιδείξωσιν εις τούς Έλληνας πῶς ήσκησαν τήν άρετήν. Πάντες έλεύθεροι έξ έλευθέρων είναι και Έλληνες, βάρβαρος οὐδείς, σώματα εύτονα, σιδήρεα. Οι παλαισταί, οι πύκται οι παγκρατισταί μελαφοί είναι τῶν χροιάν εκ του ελαίου και της ψάμμου της κονίστρας, εύρύτεροι, με λιθίνους μύς, αναλόγως προς τούς άδρους τραχήλους μικράν έχοντες κεφαλήν, οι σταδιοδρόμοι δέ και οι πένταθλοι τά σώματα έχουσιν εις κομψήν άναδρομήν, ως κορμός νεαρῆς άρίας, ρόδινα εκ του ήλιου, εκ των λουτρῶν, εκ της υγείας, πάντες δέ εκ της σώφρονος διαίτης και της άσκήσεως τά όμματα άμα μέν όξυ βλέποντα ως Έλλήνων έχουσιν, άμα δέ άπαλά ως άγνῆς παρθένου.

"Ημεῖς οι Έλληνες οὐ μόνον ως θέαμα άκμαίων σωμάτων τόν γυμνικόν άγῶνα στέργομεν, διότι θα ώμοιάζωμεν τότε προς τούς βαρβάρους της Ασίας ή τούς ύπερβορείους λαούς, άλλ' ως έν τῷ θεάτρῳ, έν τῷ βήματι του βουλευτηρίου, έν ταῖς πομπαῖς, οὔτω και έν τῷ σταδίῳ θέλομεν να ιδωμεν σώματα ισχυρά εύπλαστα έμμελῶς έν τῷ δρόμῳ, έν τῇ διασκοβολίᾳ, έν τῇ πάλῃ και τοῖς λοιποῖς των άγῶνων κινούμενα ως άνδριάντες του Μύρωνος, ως του Φειδίου τάνάγλυφα έν τῷ διαζώματι του Παρθενῶνος. Τούτου ένεκα δέν άνεχόμεθα χυδαίαν άλκήν σκαιῶς πρό των όφθαλμῶν ήμῶν προσαινούμενην, και αὐτός δέ Γλαύκος ο Καρύστιος και αὐτός ο τούς ήμίθεους άναμνηνίσκων Πουλυδάμας ο Σκοτουσαῖος έν παλαιστρᾷ υπό παιδοτρίβην έπαιδεύθησαν, ίνα ενρhythμῶς και χαριέντως αξίως Έλλήνων, και αὐτῶν και των θεατῶν άγωνισθῶσιν. Ουσία λοιπόν λιθωνοῦ επί του βωμοῦ της θεᾶς, άραι του ίσρέως κατά των δολίως άγωνισθησόμενων και όρκοι των άγωνιστῶν ότι άδόλως θ' άγωνισθῶσιν, τοῦτο δέ μάλιστα ότι επί μῆνας έννέα υπό παιδοτρίβην περί τάθλήματα έπαιδεύθησαν.

Οι ιερεῖς των θεῶν, οι πρυτάνεις, οι έννέα άρχοντες, οι στρατηγοί επί θρόνων έν προεδρείᾳ κάθηνται και παρ' αὐτοῦς οι παῖδες των έν πολέμῳ ύπερ της πόλεως πεσόντων, οι πρέσβεις και ήμεῖς οι θεωροί. Εὐωδιάζει εκ του καιομένου λιθωνοῦ άπας ο χώρος, όπως λάμπει εκ της έορτασίμου πάντων περιβολῆς. Οι άρχοντες του άγῶνος, οι άθλοθεταί, δίδουσι σημείον και οι κήρυκες τούς παῖδας καλῶσι τούς μέλλοντας να δράμωσιν του σταδίου τόν άγῶνα.

Παῖδες δέκα τεσσάρων μέχρι δέκα και όκτώ επῶν άγωνίζονται· κίρκοι είναι οι ώκυπετέστατοι των πτηνῶν, άκόντια υπό σιδηρόχειρος δεινοῦ άκοντιστοῦ ριπθέντα εις τό τέρμα του σταδίου, όπου φθάνουσι ταχύτερον του βλεμματός. Του πεντάθλου μετά τό στάδιον τά λοιπά άγωνίσματα ακολουθοῦσιν, τό ζῆμα τό ύπόπτερον και τό άκόντιον και ή άγαλματώδεις θέσεις έχουσα διασκοβολία και ή με εύγράμμους στάσεις έν συμπλέγματι πάλη. Μετ' αὐτούς δέ παρέρχονται ύστερον οι τήν πάλην μόνην άσκήσαντες με τά περιπόνηρα αὐτῆς παλαιίσματα και οι της βαρείας πυγ-

μῆς πολύπονοι άθληταί και οι άγωνιζόμενοι τό δεινόν παγκράτιον¹. Παύεται δ' άγῶν δι' ήπιωτέραν θεαμάτων, των δρόμων των παντοδαπῶν, του διαύλου², του δολιχοῦ³, του όπλίτου δρόμου⁴.

Και έν τῷ άγῶνι μέν τούτῳ των παίδων οι πλείστοι Αθηναῖοι ήσαν, έπειδή εκ της άλλης Ελλάδος, της μακράν κειμένης μάλιστα, είναι δυσχερές να προσέλθωσι νεανίσκοι μόλις πρόσηθοι, και οι πλείστοι δέ έξ αὐτῶν είναι, εις οὗς δίδεται της νίκης τό θῆλον, ο πολυπόθητος άμφορεύς πλήρης ελαίου εκ των ιερῶν κατά τήν Ακαδήμειαν μοριῶν⁵.

"Ο άγῶν των παίδων έπεράνθη. Εκεί έν τῷ Σταδίῳ δειπνοῦμεν σῦκα τρώγοντες, άμυγδαλάς και άλλους ξηρούς καρπούς και ύδωρ πίνοντες υπό των δούλων ήμῶν φερόμενα, διότι εύθις κηρύσσεται των άγενεῶν ο άγῶν. Κατά ταῦτά και οὔτος άγεται από των σταδίων μέχρι των όπλιτοδρόμων, άλλ' όποιον έκπαγλον θέαμα εις τούς νεανίσκους τούτους ήλικίαν από του δεκάτου όγδόου έτους άγοντας μέχρι του πρώτου και είκοστοῦ, όποιά εύπλαστία σωμάτων και έμμέλεια. Ενόμιζες ότι έν τῷ σταδίῳ εκείνῳ ιδρύθησαν ζῶντα και κινούμενα των μεγάλων πλαστῶν τά πολύμνητα έργα, Πυθαγόρου του Ρηγίνου Εϋθυμος ο πύκτης και Λεοντίσκος ο παλαιστής, ο διασκοβόλος του Μύρωνος, όστις φαίνεται ότι θα έγερθῇ μαζί με τόν δίσκον, όν θα ρίψῃ, ο άποζυόμενος, ο άποπτερνίζων, ο διαδούμενος, ο δορυφόρος του Πολυκλείτου, όστις «οὐδέποτε» άπετόλμησε να πλάσῃ τι ύπερ τάς λείας παρειάς⁶.

Οι κήρυκες άνείπον τήν λῆξιν του άγῶνος και των άγενεῶν, ήμεῖς δ' άπήλθομεν εις τά καταλύματα ήμῶν πρό των όμμάτων έχοντες των νεανικῶν σωμάτων τό άπαράμιλλον θέαμα, του άγῶνος τήν εναρμόνιον τέλει, ήτις ως τελειοτάτη μουσική άρμονία ήδονῆς ένέπλησεν ήμᾶς και χαράς.

ΗΜΕΡΑ ΠΕΜΠΤΗ—ΑΓΩΝ ΓΥΜΝΙΚΟΣ ΑΝΔΡΩΝ

Τῇ έπιούσῃ ο μέγας πελείται των έξ έπαγγέλματος άθλητῶν άγῶν, οὔτινες εκ πάσης της Έλληνικῆς γῆς συνηλθον, ποθοῦντες πολλοί παρὰ τήν πυθικὴν δάφνην και τήν πίτυν των Ισθμίων και παρ' αὐτόν τόν κότινον τόν Όλυμπικόν να περιβάλῃ τήν κεφαλήν των ο θαλλός της έν τῇ Ακροπόλει ιερᾶς ελαίας. Ένταῦθα όλην τήν ήμέραν τελείται ο άγῶν, διότι έμπειρότεροι είναι εις τήν άμυναν περί τήν πυγμὴν και τό παγκράτιον και περί τάς πανουργίας της πάλης οι άνταγωνισταί. Αλλ' αν έν τῷ δρόμῳ, έν τῷ πεντάθλῳ και τοῖς λοιποῖς άγῶσιν παντοδαπῶν θαυμασθησαν και εκηρύχθησαν οι άθλοφόροι, άλλ' όμως οι Αθηναῖοι ως πάντοτε άπαράμιλλοι έπεδείχθησαν παγκρατισταί, δηλώσαντες τήν περιδότην της πόλεως ευανδρίαν.

Δέν είναι έδῶ Ασία βάνυστος, όπου μετά τούς άγῶνας κρεῶν τράπεζαι και πότος ακολουθεῖ σκυθικός και ύστερον άσελγείας νύξ ή ύπνος ζωόδης. Ένταῦθα εκλήθημεν παρὰ τῷ προξένῳ ήμῶν των Μιλησίων εις δειπνον· τράπεζα γενναία άλλα και λιτή Έλληνική, είτα καρποί, άνθη, στεφάνοι επί των κεφαλῶν, οἶνος άνθοσμίας έντός χρυσῶν πορευτῶν κρατῆρων, ο παῖς προς τόν θεόν. Συμπόται οι άνδρες δι' οὗς καυχᾶται τό άνθρώπινον γένος, έως αν ζῇ και νοῦν έχῃ, ο Σοφοκλῆς, ο Εὐριπίδης, ο Κρατίνος, ο Φερε-

¹ Άγῶν πάλης και πυγμῆς.

² Δρόμος του σταδίου δις (366 μέτρων).

³ Δρόμος του σταδίου επτάκις ή και πολλάκις.

⁴ Δρόμος μετ' άσπίδος.

⁵ Μορία εκλούντο αι έν τῷ ελαίῳ των Αθηνῶν υπό τήν προστασίαν του Μορίου Διός ελαῖαι.

⁶ Τό Παναθηναϊκόν στάδιον ιδρύθη επί Λυκούργου του ρήτορος.

κράτης, ὁ Ἡρόδοτος, ὁ Μέτων, ὁ Ἀναξαγόρας, ὁ Ἰκτίνος, ὁ Μνησικλῆς, ὁ Μύρων, ὁ Φειδίας. Καὶ μεταξύ αὐτῶν ἀνὴρ ὀλίγον ὑπὲρ τὰ τριάκοντα, πενιχρῶς ἀλλὰ καθαρῶς ἐνδεδυμένος, ἀχίτων καὶ ἀνυπόδητος, τὴν ὄψιν σατύρου ἔχων, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τοῦ μετώπου σέλας ἐκπέμπων φαεινὸν καὶ ἀπὸ τῶν χειλέων εὐώδη πνοήν, λόγους κομψούς, χαρίεντας καὶ σοφοὺς διαλόγους εἰσηγεῖται. Σωκράτης Σωφρονίσκου καλεῖται, κατέλιπε τοῦ πλάστου ἀγαλμάτων τὸ ἐργαστήριον καὶ ἐγένετο τῆς φιλοσοφίας ἱεροφάντης ἀγνώτατος, πολίτης ἀσπίλου ἀρετῆς, τῶν ἀνθρώπων ὁ ἀριστος.

Οὕτω δὲ νηφάλιοι, τὴν ψυχὴν ἔχοντες ἐμπεφορημένην ὑψηλῶν γνῶμῶν ἀπήλλομεν τοῦ συμποσίου.

ΑΙ ΑΓΙΑΙ ΣΥΝΑΞΕΙΣ

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΕΝ ΤΑΙΣ ΑΓΙΑΙΣ ΣΥΝΑΞΕΣΙ

Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἐκ τῆς Ἰουδαϊκῆς λατρείας παραλαβοῦσα τὰς ὥρας τῆς προσευχῆς, καὶ τὴν σφραγίδα τὴν Χριστιανικὴν ταύτας περιβαλοῦσα, καθιέρωσε καὶ ἐν τῷ κύκλῳ αὐτῆς καὶ κατέστησεν αὐτὰς γενικὰς ὥστε διὰ τοῦ ταυτοχρόνου καὶ ὁμοιομόρφου τῆς προσευχῆς, ἐπέτυχεν τὴν ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξολογίαν τοῦ Θεοῦ ὑπὸ πάντων τῶν μελῶν αὐτῆς. Περί τοῦ χρόνου καὶ τοῦ περιεχομένου τῶν προσευχῶν παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς, καὶ δὴ τοῖς πρώτοις Χριστιανοῖς γράφομεν ὡς :

Οἱ Ἰουδαῖοι διήρουν τὴν ἡμέραν εἰς τέσσαρα ἴσα χρονικὰ διαστήματα καὶ καθ' ἑκάστον τοιοῦτο χρονικὸν σημεῖον μετέβαινον καὶ προσηύχοντο ἐν τῷ ναῷ. Ἐν ταῖς πράξεσι τῶν Ἀποστόλων φέρονται οἱ Ἀπόστολοι ἐμμένοντες εἰς τὴν διατάξιν ταύτην τῶν Ἰουδαίων. Τρίτη ὥρα ἦτο ὅτε οἱ μαθηταὶ προσευχόμενοι κατ' οἶκον τὴν διατεταγμένην προσευχήν, ἐδέξαντο τὰς πυρίνας γλώσσας τοῦ κατελθόντος ἐπ' αὐτοὺς Ἀγίου Πνεύματος. Ἐκτὴ εἶναι ἡ ὥρα καὶ ὁ Ἀπόστολος Πέτρος ἀνέρχεται εἰς τὸ δῶμα ἵνα προσευχηθῇ. Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέρχονται εἰς τὸ ἱερὸν ἵνα προσευχηθῶσι περὶ ὧραν ἐνάτην τὴν τῆς ἐνάτης προσευχῆς. Παῦλος καὶ Σίλας ἐν Φιλίπποις τῆς Μακεδονίας κατὰ τὸ μεσονύκτιον ἐτέλεσαν προσευχήν.

Οὕτω ἀπὸ τῶν Ἀποστολικῶν χρόνων πηγάζουσιν αἱ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡμῶν καθιερωμέναι προσευχαί. Τοῦτο βεβαίως καὶ ἡ παράδοσις διὰ τῶν συγγραμμάτων τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, ὧν οἱ ἀρχαιότεροι ποιοῦνται λόγον περὶ τῶν ὧρῶν τῆς προσευχῆς αἱ δὲ Ἀποστολικαὶ λεγόμεναι διαταγαὶ λέγουσιν «Εὐχὰς ἐπιτελεῖτε ὄρθρου καὶ τρίτῃ ὥρᾳ καὶ ἑκτῇ, καὶ ἐνάτῃ, καὶ ἑσπέρᾳ καὶ ἀλεκτροφωνίᾳ.» Ὅθεν ἀπὸ τετάρτου αἰῶνος εὐρίσκονται κανονισμέναι αἱ ὥραι τῆς προσευχῆς, οἷαι καὶ παρ' ἡμῖν μέχρι σήμερον ὑφίστανται.

Οἱ ἀρχαῖοι διήρουν καὶ τῆς νυκτὸς τὸ χρονικὸν διάστημα εἰς τέσσαρας ἐκ τριῶρου διαστήματος φυλακάς. Ἡ κλειψύδρα λεγομένη ἐκανόνισε τὰς ὥρας μὴ ὑπάρχοντος τότε ὥρολογίου. Ἡ πρώτη φυλακὴ ἤρχετο ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου μέχρι τῆς 3 ὥρας μετ' αὐτήν. Ἡ δευτέρα φυλακὴ ἤρχετο ἀπὸ τῆς τρίτης ὥρας μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου καὶ ἐπερατοῦτο κατὰ τὸ μεσονύκτιον ἀκριβῶς ἡ τρίτη ὥρα συνέπιπτε πρὸς τὴν ἀλεκτροφωνίαν, ἥτοι τὴν τρίτην πρωινήν ὥραν, καὶ ἡ τετάρτη πρὸς τὸ λυκαυγές. Ἐν ἐκάστη φυλακῇ προσηύχοντο καὶ ἰδιαίτεραν προσευχήν. Εἰς τὰς προσευχὰς ταύτας τῆς νυκτὸς συνήρχοντο οἱ χριστιανοὶ μέχρι σχεδὸν τοῦ πέμπτου αἰῶνος, ὅποτε ὁ μὲν ζήλος εἶχεν ἐλαττωθῇ, αἱ δὲ θρησκευτικαὶ ἐξεις τῶν Χριστιανῶν ἤρξαντο

καθιστάμεναι ὀλιγώτερον εὐσεβεῖς. Ἐκτοτε συνήρχοντο μόνον κατὰ τὴν τετάρτην φυλακὴν τῆς πρωίας, καὶ τότε συνήνουν εἰς μίαν προσευχήν τὰς μὴ γενομένας ἐγκαίρως προσευχὰς τῶν νυκτερινῶν φυλακῶν. Ὀλονύκτιοι προσευχαὶ γίνονται ἐνίοτε καὶ σήμερον ἐν Μοναῖς, ἀλλὰ σπανιώτερον ἐφ' ὅσον παρέρχονται τὰ ἔτη.

Ἡ πρώτη ὥρα δὲν ὑπῆρχεν ἀπ' ἀρχῆς αὐτοτελής· ἀλλ' ἦτο παράρτημα τοῦ ὄρθρου, ὅπως καὶ σήμερον γίνεται συναπτομένη εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ὄρθρου. Ἡ ὥρα αὕτη συνέστη κυρίως κατὰ τὸν πέμπτον αἰῶνα καὶ δὴ ἐν Βηθλέεμ. Οὕτω τοῦλάχιστον ἀναφέρει τῆς ἐποχῆς ταύτης συγγραφεὺς.

Ἡ τρίτη ὥρα ὡς καὶ ἡ ἑκτη, ὡς ἐν ταῖς Πράξεσι τῶν Ἀποστόλων φαίνεται, ἀπετέλουν εὐθὺς ἐν τῇ γεννήσει τῆς Ἐκκλησίας μέρος τῶν Χριστιανικῶν προσευχῶν. Αἱ ὥραι αὗται συνηνώθησαν, πιθανῶς κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν καθ' ἣν συνηνώθησαν εἰς μίαν προσευχήν αἱ νυκτεριναὶ προσευχαί, εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὥραν, Τριθέκτην ὀνομασθεῖσαν. Ἀλλὰ καὶ τὴν ἐνάτην ὥραν καθιέρωσεν ἡ Ἀποστολικὴ συνήθεια, ἥτις ἀπὸ τοῦ ὀγδόου ἢ ἐνάτου αἰῶνος συνήθη εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἑσπερινοῦ. Αἱ ὥραι ἀπετελοῦντο ἀπ' ἀρχῆς ἐκ τριῶν ψαλμῶν. Εἰς τὴν πρώτην ὥραν συνήπτετο εὐχαριστήριος εὐχὴ ὅτι ἐφώτισεν ἡμᾶς ὁ Κύριος, ὅπως καὶ σήμερον. Ὁ κατὰ τὸ 258 μαρτυρήσας Ἅγιος Κυπριανὸς ἀναφέρει τοὺς λόγους τῆς καθιερώσεως τῶν ὧρῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ:

«Τὴν τρίτην ὥραν προσεύχονται οἱ χριστιανοὶ πρὸς τιμὴν τῆς καθόδου τοῦ ἁγίου Πνεύματος, τὴν ἑκτην διὰ τὴν γενομένην ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ σταύρωσιν, καὶ τὴν ἐνάτην διότι κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν παρέδωκε τὸ πνεῦμα ὁ Κύριος». Καὶ τὰς ὑποθέσεις ταύτας τηρεῖ καὶ σήμερον ἡ Ἐκκλησία χαρκτηριστικὰς τῶν ὧρῶν, διὰ τῶν ψαλλομένων ἐν ἐκάστῃ ὥρᾳ σχετικῶν τροπαρίων. Ἐκαστὴ τῶν ὧρῶν ἀπαρτίζεται ἀπ' ἀρχῆς ἐκ τριῶν ψαλμῶν, οἷοι καὶ σήμερον. Ὁ ἀναχωρητὴς Παχώμιος ἐκανόνισε τὰς ὥρας ταύτας, αἵτινες ἀπὸ τοῦ τετάρτου αἰῶνος ὀνομάσθησαν Κανονικαί, ὡς προσλαβοῦσαι ὀρισμένον τύπον ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ αἰῶνος τούτου, παρήμειναν δὲ μέχρις ἡμῶν ἀναλλοιώτως αἱ αὐταί.

ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

Τί ἔγραψαν οἱ ξένοι.

Δι' ὧρων τῶν φάσεων τοῦ ἡμετέρου πνεύματος οἱ δεσμοὶ ἄγουναι ἡμᾶς πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐκεῖ δέον ν' ἀναζητηθῶσιν οἱ πρόγονοι παντὸς σημερινοῦ πολιτισμένου λαοῦ.

Ulrich von Vilamovitz.

ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ε. Ν. Καλῶμας. Μέχρις ὥρας καθ' ὑπερβολὴν τῶν πιθανῶν ἐσόδων προσθέσαμεν 4.000 διὰ τὰς εἰς Τουρκίαν ἀποστολάς. Ἀνάγκη ὅμως νὰ φθάσωμεν εἰς τὰς 10.000 τοῦλ. Γρα. Ε. Βωλὸν Ν. Χ. Σμύρνην, Στ. Ν. Κ. Καβάλλαν, Ἀντ. Β. Σέρρας, Μιχ. Κ. Τεργεστήν, Ἀπεστάλησαν. — Γ. Δημ. Ἀμισόν. Ἐν ἀνάγκῃ νὰ διακόψωμεν τιμὰς τῶν παλαιῶν ἀποστολῶν, ὅπως ἐκπληρώσωμεν τὰς νέας. Τινὰ χάσωμεν; Ι. Μπ. Μοναστηρίου. Θὰ ἐκτελεσθῶσιν ἀμφοτέραι ἐν καιρῷ. — Ν. Ι. Δ. Μπόφਾਲον. Ἐστάλησαν 11—20 Εὐχαριστοῦμεν. — Σ. Α. Τ. Ν. Βασιλεῖον. Ἀποστέλλομεν εὐχαριστίαν Ι. Δ. Ὁρακίου. Ἐπίσης Α. Α. Κω, Α. Α. Ἀγιάσου. Σειραὶ ἐστάλησαν.